

Izglītības un zinātnes ministre A.Čakša un Latvijas Universitātes pārstāvji pārrunā akadēmiskās ētikas jautājumus

Publicēts: 06.04.2023.

[Augstskolu reforma](#)

[Zinātne](#)

Izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša un ministrijas valsts sekretāra vietnieks - Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vadītājs Dmitrijs Stepanovs šodien, 6.aprīlī tikās ar Latvijas Universitātes (LU) padomes pārstāvjiem Ivaru Kalviņu, Māri Seili, Baibu Apini un senāta priekšsēdētāju Daci Balodi, lai pārrunātu aktuālos jautājumus saistībā ar akadēmisko godīgumu un procedūras, kuras Latvijas Universitātes ietvaros eksistē, lai novērstu plaģiātismu un citus pārkāpumus.

Šo jautājumu aktualitāte ir ar tiešu ietekmi uz Latvijas Universitātes un visas Latvijas augstākās izglītības un zinātnes reputāciju. Plaģiātisms ir viens no smagākajiem pārkāpumiem akadēmiskajā vidē, un akadēmiskās vides uzdevums ir nodrošināt, ka pret plaģiātismu ir nulles tolerance, balstoties uz līdzīgu praksi starptautiskajā akadēmiskajā vidē.

Augstskolu likums nosaka, ka tieši augstskolas padome uzrauga iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbību, pārskata to atbilstību mērķiem un darbības efektivitāti. Līdz ar to padomei arī ir jāizvērtē LU iekšējo procedūru kvalitāte, tostarp arī preventīvo pasākumu efektivitāte, lai mazinātu akadēmiskās ētikas pārkāpumu riskus gan studējošo, gan akadēmiskā personāla vidū. Ja tiek konstatēts, ka par akadēmiskās ētikas pārkāpumiem nav izstrādāta atbilstoša sodu sistēma vai nestrādā to piemērošanas procedūras, padomei ir jāuzdod augstskolas administrācijai šos trūkumus novērst.

Izglītības un zinātnes ministre pozitīvi novērtēja Latvijas Universitātes padomes rīcību un jau veiktās darbības akadēmiskās ētikas pārkāpumu novēršanai. Anda Čakša uzsvēra, ka akadēmiskā godīguma jautājums ir ar plašāku nozīmi nekā tikai saistībā ar publiskajā telpā izskanējušo gadījumu, kas skar profesoru Māri Kļaviņu. Akadēmiskā godīguma un ētikas ievērošana ir rūpīgi uzraugāma visās augstākās izglītības iestādēs, jo mūsdienīgas akadēmiskās vides priekšnoteikums ir nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visām iesaistītajām personām. Īpaši svarīgi tas ir attiecībā uz jautājumiem, kas skar zinātniskās jaunrades autorības sakārtošanu visiem pieņemamā un godīgā veidā. Ņemot vērā, ka šogad ir būtiski palielināti ieguldījumi Latvijas zinātnē un augstākajā izglītībā, jāsaprot, ka obligāts priekšnoteikums šīs jomas attīstībai, ir godīga un uz savstarpēju uzticēšanos balstīta akadēmiskā vide.

Izglītības un zinātnes ministrijas un Latvijas Universitātes padomes pārstāvji vienojās par nepieciešamību arī turpmāk organizēt regulāras darba tikšanās ar augstskolu padomēm, lai dalītos pieredzē, pārrunātu aktuālos jautājumus un vienotos par praktiski veicamajiem soļiem.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izglitibas-un-zinatnes-ministre-acaksa-un-latvijas-universitates-parstavji-parruna-akademiskas-etikas-jautajumus>